

Enhed
Valgenheden

Sagsbehandler
Emilie Stæhr
Hansen

Koordineret med

Sagsnr.
2015 - 6028

Doknr.
299200

Dato
18-12-2015

UDKAST

Forslag til

Lov om ændring af lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet og lov om kommunale og regionale valg

(Valgret til personer under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne)

§ 1

I lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet, jf. lovbekendtgørelse nr. 368 af 10. april 2014, som ændret ved § 2 i lov nr. 312 af 29. marts 2014 og § 2 i lov nr. [...] af [...], foretages følgende ændringer:

1. I § 3, stk. 1, nr. 2, udgår », medmindre vedkommende er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. værgemålslovens § 6.«.

2. I § 3, stk. 1, nr. 3, udgår », medmindre vedkommende er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. værgemålslovens § 6.«, og i stedet indsættes: »eller«.

3. I § 3, stk. 1, indsættes efter nr. 3 som nyt nr.:

»4) uden at være omfattet af nr. 1 har dansk indfødsret, har opnået alderen for valgret til Folketinget og har fast bopæl i Danmark.«

4. I § 14 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»Stk. 4. Personer, der har valgret efter § 3, stk. 1, nr. 4, optages på valglisten efter tilsvarende regler som dem, der gælder for personer, der har valgret efter § 3, stk. 1, nr. 1.«
Stk. 4 og 5 bliver herefter stk. 5 og 6.

5. I § 14, stk. 5, der bliver stk. 6, ændres »stk. 4« til »stk. 5«.

6. I § 47 a, stk. 2, 1. pkt., udgår »og 4«.

7. I § 47 a ophæves stk. 3.
Stk. 4 bliver herefter stk. 3.

8. I § 47 a, stk. 4, der bliver stk. 3, udgår i 1. pkt. »Er den pågældende person med dansk indfødsret ikke under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. § 6 i værgemålsloven«, og i stedet indsættes: »Har den pågældende person dansk indfødsret«.

§ 2

I lov om kommunale og regionale valg, jf. lovbekendtgørelse nr. 363 af 2. april 2014, som ændret ved § 3 i lov nr. [...] af [...], foretages følgende ændringer:

1. I § 1 ophæves *stk. 3*.

Stk. 4 bliver herefter *stk. 3*.

2. I § 12, *stk. 2, 1. pkt.*, udgår », iværksættelse eller ophævelse af værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. værgemålslovens § 6,«.

3. I § 108 a, *stk. 1*, ændres »dansk statsborger« til: »person med dansk indfødsret«.

4. I § 108 a ophæves *stk. 2*.

Stk. 3 bliver herefter *stk. 2*.

5. I § 108 a, *stk. 3, 1. pkt.*, der bliver *stk. 2, 1. pkt.*, ændres »dansk statsborger« til: »person med dansk indfødsret«.

6. I § 108 a, *stk. 3*, der bliver *stk. 2*, udgår i *1. pkt.* », der ikke er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. værgemålslovens § 6,«.

§ 3

Loven træder i kraft den 1. juli 2016.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indhold

1. Indledning
2. Lovforslagets hovedpunkter
  - 2.1. Gældende ret
    - 2.1.1. Europa-Parlamentsvalg
      - 2.1.1.1. Valgret og valgbarhed
      - 2.1.1.2. Hjælp til stemmeafgivningen
      - 2.1.1.3. Valgbestyrelsen, valgstyrelse og tilforordnede vælgere
      - 2.1.1.4. Optagelse på valglisten
      - 2.1.1.5. Valgrets- og valgbarhedserklæring
    - 2.1.2. Kommunale og regionale valg
      - 2.1.2.1. Valgret og valgbarhed
      - 2.1.2.2. Hjælp til stemmeafgivningen
      - 2.1.2.3. Valgbestyrelsen, valgstyrelse og tilforordnede vælgere
      - 2.1.2.4. Valgbarhedsattest
    - 2.2. Gruppen af personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6
    - 2.3. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser
    - 2.4. Lovforslagets indhold
      - 2.4.1. Europa-Parlamentsvalg
        - 2.4.1.1. Valgret
        - 2.4.1.2. Optagelse på valglisten
        - 2.4.1.3. Valgrets- og valgbarhedserklæring
      - 2.4.2. Kommunale og regionale valg
        - 2.4.2.1. Valgret
        - 2.4.2.2. Valgbarhedsattest
  3. Ligestillingsmæssige konsekvenser
  4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
  5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
  6. Administrative konsekvenser for borgerne
  7. Miljømæssige konsekvenser
  8. Forholdet til EU-retten
  9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
  10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Formålet med lovforslaget er at give personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, og som i øvrigt opfylder valgretsbetingelserne, valgret til Europa-Parlamentsvalg og kommunale og regionale valg.

Der har igennem en periode været en efterspørgsel – blandt andet fra Institut for Menneskerettigheder – på at ændre valglovgivningen, således at personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, får valgret til alle landsækkende valg og folkeafstemninger i Danmark. Det er en betingelse for valgret til alle landsdækkende valg og folkeafstemninger i Danmark, at man ikke er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6.

I 2012 udgav Institut for Menneskerettigheder rapporten: »Selvbestemmelse og værgemål i Danmark«, hvori instituttet anbefalede, at folketingsvalgloven, den kommunale og regionale valglov og Europa-Parlamentsvalgloven blev ændret, således at disse love ikke fratog personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, deres stemmeret.

Justitsministeriet har ved besvarelsen af 17. marts 2014 på spørgsmål nr. 644 (alm. del) fra Folketingets Retsudvalg udtalt, at grundloven efter Justitsministeriets opfattelse ikke giver mulighed for at give personer, der som følge af værgemål efter værgemålslovens § 6 har mistet deres retlige handleevne, valgret til folketingsvalg. Derimod kan grundloven ikke antages at være til hinder for at give valgret til personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, til kommunale og regionale valg og Europa-Parlamentsvalg.

Det følger derudover af grundloven, at det er folketingsvælgere, dvs. de personer, der har valgret til Folketinget, der er stemmeberettigede ved grundlovsumiddelbare folkeafstemninger.

SF fremsatte den 4. april 2014 beslutningsforslag B 97 (folketingsåret 2013-14), der pålagde den daværende regering at fremsætte et lovforslag om ændring af den kommunale og regionale valglov og Europa-Parlamentsvalgloven, således at borgere, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, kunne få valgret til de kommende kommunale og regionale valg og Europa-Parlamentsvalg.

Med henblik på i videre omfang at give personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, valgret foreslås i overensstemmelse med grundloven, at denne personkreds gives valgret til kommunale og regionale valg og Europa-Parlamentsvalg.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Gældende ret

2.1.1. Europa-Parlamentsvalg

2.1.1.1. Valgret og valgbarhed

Valgret til Europa-Parlamentet har enhver, der på valgdagen *enten* 1) har valgret til Folketinget, dvs. at har dansk indfødsret, er fyldt 18 år, har fast bopæl i riget og ikke er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, *eller* 2) har dansk indfødsret, har opnået alderen for valgret til Folketinget, har fast bopæl i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union og ikke er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, *eller* 3) er statsborger i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, har opnået alderen for valgret til Folketinget, har fast bopæl i Danmark eller er registreret i Udenrigsministeriets protokol og ikke er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6. Dette følger af § 3, stk. 1, i Europa-Parlamentsvalgloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 368 af 10. april 2014.

Den, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, har således ikke valgret til Europa-Parlamentet.

Valgbar til Europa-Parlamentet er enhver, der har valgret til Europa-Parlamentet, og som fire uger før valgdagen opfylder valgretsbetingelserne bortset fra aldersbetingelsen, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 6, stk. 1. Eftersom personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, ikke har valgret til Europa-Parlamentet, er de nævnte personer dermed heller ikke valgbare til Europa-Parlamentet. For at være valgbar til Europa-Parlamentet må man derudover blandt andet ikke være straffet for en handling, der i almindeligt omdømme gør den pågældende uværdig til at være medlem af Europa-Parlamentet, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 6, stk. 2.

2.1.1.2. Hjælp til stemmeafgivningen

Det følger af valglovgivningen, at vælgere, der på grund af manglende førlighed, svagelighed eller lignende ikke kan bevæge sig ind i stemmelokalet eller stemmerummet eller i øvrigt foretage stemmeafgivningen på den i valglovgivningen foreskrevne måde, kan forlange fornøden hjælp til stemmeafgivningen, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 25, stk. 1, jf. folketingsvalg-

lovens § 49, stk. 1. Hjælpen ydes af to valgstyrelser eller tilforordnede vælgere. Vælgeren kan udpege en personlig hjælper i stedet for den ene af de to valgstyrelser/tilforordnede, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 25, stk. 1, jf. folketingsvalglovens § 49, stk. 2.

Såfremt den pågældende ikke selv er i stand til at afkrydse stemmesedlen, kan den pågældende også få hjælp hertil. Hjælp til afkrydsning af en stemmeseddel kan dog kun ydes, såfremt den pågældende umiddelbart over for de to personer, der yder hjælp, utvetydigt kan tilkendegive, på hvilken kandidatliste eller hvilken kandidat vælgeren ønsker at stemme, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 25, stk. 1, jf. folketingsvalglovens § 49, stk. 4.

2.1.1.3. Valgbestyrelsen, valgstyrelser og tilforordnede vælgere

Forud for hvert Europa-Parlamentsvalg vælges en valgbestyrelse for hver opstillingskreds, et antal valgstyrelser for hvert afstemningsområde samt et antal tilforordnede vælgere, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 16, stk. 1, 1. pkt. Valgbestyrelsen, valgstyrelserne og de tilforordnede vælgere vælges efter reglerne i kapitel 5 i folketingsvalgloven, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 16, stk. 1, 2. pkt.

Af kapitel 5 i folketingsvalgloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 369 af 10. april 2014, følger, at valgbestyrelsen vælges for hver opstillingskreds blandt den eller de berørte kommunalbestyrelser medlemmer, jf. folketingsvalglovens § 23, stk. 1 og 3. Hvis man er valgbar til kommunalbestyrelsen og er blevet valgt som medlem af kommunalbestyrelsen, kan man dermed vælges som medlem af valgbestyrelsen.

Valgbestyrelsen tilvejebringer stemmesedler og opslag med angivelse af de opstillede kandidatlistes og anmeldte valgforbund samt forestår stemmeoptællingen i opstillingskredsen, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 17, stk. 1.

Valgstyrelserne og de tilforordnede vælgere vælges af kommunalbestyrelsen blandt de vælgere, der har bopæl i kommunen, jf. folketingsvalglovens § 29, stk. 1 og 2, og § 30, stk. 1, 2. pkt. Hvis man har valgt til Europa-Parlamentet, og man har bopæl i en kommune i Danmark, kan man således vælges som valgstyrelse eller tilforordnet vælger i den pågældende kommune. Det vil sige, at personer, der på valgdagen til Europa-Parlamentsvalget *enten* har valgt til Folketinget og har bopæl i Danmark *eller* er statsborger i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, har opnået alderen for valgt til Folketinget, har fast bopæl i Danmark eller er registreret i Udenrigsministeriets protokol og ikke er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, kan vælges som valgstyrelser eller tilforordnede vælgere.

Valgstyrelserne forestår afstemningen og stemmeoptællingen på afstemningsstedet, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 17, stk. 2, jf. folketingsvalglovens § 29, stk. 1. De tilforordnede vælgere bistår ved valget, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 17, stk. 2, jf. folketingsvalglovens § 30, stk. 1, 1. pkt.

2.1.1.4. Optagelse på valglisten

Kommunalbestyrelsen udarbejder i de år, hvor der skal afholdes Europa-Parlamentsvalg, en valgliste over vælgerne i kommunen, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 14, stk. 1, 1. pkt.

For så vidt angår de personer, der har valgt efter Europa-Parlamentsvalglovens § 3, stk. 1, nr. 1, dvs. personer der har valgt til Folketinget, finder reglerne om valglisten i folketingsvalgloven tilsvarende anvendelse ved udarbejdelse af valglisten og ved optagelse på denne liste, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 14, stk. 2, 1. pkt. For tilflytning fra, henholdsvis fraflytning til, Færøerne eller Grønland gælder dog samme regler som for tilflytning fra, henholdsvis fraflytning til, udlandet, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 14, stk. 2, 2. pkt.

De personer, der har valgt efter Europa-Parlamentsvalgloven § 3, stk. 1, nr. 2, dvs. personer der har dansk indfødsret, har opnået alderen for valgt til Folketinget, har fast bopæl i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union og ikke har valgt til Folketinget, og som ikke er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, optages

efter anmodning på en særlig valgliste i Københavns Kommune, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 14, stk. 3, 1. pkt.

De personer, der har valget efter Europa-Parlamentsvalgloven § 3, stk. 1, nr. 3, dvs. personer, der er statsborgere i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, har opnået alderen for valget til Folketinget, har fast bopæl i Danmark eller er registreret i Udenrigsministeriets protokol, og som ikke er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, optages på valglisten efter tilsvarende regler som dem, der gælder for personer, der har valget efter § 3, stk. 1, nr. 1, dvs. personer der har valget til Folketinget, og som er bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR) samt opfylder nogle øvrige lovfastsatte betingelser, jf. nærmere Europa-Parlamentsvalglovens § 14 a, stk. 2.

2.1.1.5. Valgrets- og valgbarhedserklæring

En person, der har dansk indfødsret, kan udøve sin valget i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, under forudsætning af at den pågældende opfylder de øvrige valgrets-betingelser herfor. Social- og indenrigsministeren skal efter anmodning herom fra den pågældendes bopælsland bekræfte eller afkræfte en erklæring om, at den pågældende ikke har fortabt valget i Danmark, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 47 a, stk. 1.

Såfremt en person med dansk indfødsret, der har fast bopæl i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, og som i forbindelse med opstilling til Europa-Parlamentet i bopælslandet har afgivet en erklæring om, at vedkommende ikke har fortabt retten til at opstille til Europa-Parlamentsvalg i Danmark, giver social- og indenrigsministeren efter anmodning herom fra vedkommende myndighed i bopælslandet oplysning om den pågældendes valgbarhed til Europa-Parlamentet i Danmark, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 47 a, stk. 2, 1. pkt. Oplysning gives til vedkommende myndighed i bopælslandet inden for en lovfastsat frist, jf. nærmere Europa-Parlamentsvalglovens § 47 a, stk. 2, 2. pkt.

Hvis den pågældende person har dansk indfødsret og er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, meddeler social- og indenrigsministeren vedkommende myndighed i bopælslandet, at den pågældende ikke er valgbar til Europa-Parlamentet i Danmark, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 47 a, stk. 3.

Hvis den pågældende person har dansk indfødsret og ikke er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, meddeler social- og indenrigsministeren vedkommende myndighed i bopælslandet, at social- og indenrigsministeren ikke har kendskab til, at den pågældende har fortabt sin valgbarhed til Europa-Parlamentet i Danmark, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 47 a, stk. 4, 1. pkt.

2.1.2. Kommunale og regionale valg

2.1.2.1. Valget og valgbarhed

Valget til kommunale og regionale valg har enhver, der på valgdagen er fyldt 18 år, har fast bopæl i kommunen henholdsvis regionen, og derudover *enten* har dansk indfødsret, *eller* er statsborger i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, *eller* er statsborger i Island eller Norge *eller* uden afbrydelse har haft fast bopæl i riget i de sidste 3 år forud for valgdagen, jf. § 1, stk. 1, i den kommunale og regionale valglov, jf. lovbekendtgørelse nr. 363 af 2. april 2014. Derudover har enhver, der på valgdagen er fyldt 18 år, er statsborger i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union og er registreret i Udenrigsministeriets protokol, valget til kommunale og regionale valg, jf. den kommunale og regionale valglovs § 1, stk. 2.

Den, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, har derimod ikke valget til kommunale og regionale valg, uanset at man opfylder de øvrige valgrets-betingelser, jf. den kommunale og regionale valglovs § 1, stk. 3.

Den, der har valgt til kommunale og/eller regionale valg, er også valgbar til kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet, jf. den kommunale og regionale valglovs § 3. Eftersom personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, ikke har valgt til kommunale og regionale valg, er de nævnte personer dermed heller ikke valgbar til kommunalbestyrelser og regionsråd. For at være valgbar til kommunalbestyrelser og regionsråd må man i øvrigt ikke være straffet for en handling, der i almindeligt omdømme gør den pågældende uværdig til at være medlem af kommunale og regionale råd, jf. den kommunale og regionale valglovs § 4, stk. 1.

2.1.2.2. Hjælp til stemmeafgivningen

Det følger af valglovgivningen, at vælgere, der på grund af manglende førlighed, svagelighed eller lignende ikke kan bevæge sig ind i stemmelokalet eller stemmerummet eller i øvrigt foretage stemmeafgivningen på den i valglovgivningen foreskrevne måde, kan forlange fornøden hjælp til stemmeafgivningen, jf. den kommunale og regionale valglovs § 55, stk. 1. Hjælpen ydes af to valgstyrelser eller tilfornordnede vælgere. Vælgeren kan udpege en personlig hjælper, der træder i stedet for den ene af de to valgstyrelser/tilfornordnede, jf. den kommunale og regionale valglovs § 55, stk. 2.

Såfremt den pågældende ikke selv er i stand til at afkrydse stemmesedlen, kan den pågældende få hjælp hertil. Hjælp til afkrydsning af en stemmeseddel kan dog kun ydes, såfremt den pågældende umiddelbart over for de to personer, der yder hjælp, utvetydigt kan tilkendegive, på hvilken kandidatliste eller hvilken kandidat vælgeren ønsker at stemme, jf. den kommunale og regionale valglovs § 55, stk. 4.

2.1.2.3. Valgbestyrelsen, valgstyrelser og tilfornordnede vælgere

Forud for kommunale og regionale valg vælges en valgbestyrelse for hver kommune og hver region. Valgbestyrelsen står for at modtage og godkende kandidatlistes samt anmeldelser om listeforbund og valgforbund, tilvejebringe stemmesedler og opslag samt forestå den endelige opgørelse af afstemningen og valget, jf. den kommunale og regionale valglovs § 13, stk. 2.

Medlemmer af valgbestyrelsen vælges blandt kommunalbestyrelsens henholdsvis regionsrådets medlemmer, jf. den kommunale og regionale valglovs § 14, stk. 1, sidste pkt. Hvis man er valgbar til kommunalbestyrelsen eller regionsrådet og er blevet valgt som medlem af kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet, kan man dermed vælges som medlem af valgbestyrelsen.

Derudover vælges et antal valgstyrelser til at forestå afstemningen og stemmeoptællingen på afstemningsstedet samt et antal tilfornordnede vælgere til at bistå ved valget, jf. den kommunale og regionale valglovs § 16, stk. 1, og § 17, stk. 1. Regionsrådet kan desuden vælge et antal tilfornordnede vælgere til at bistå ved fornyet fintælling af regionsrådsvalget, jf. den kommunale og regionale valglovs § 17, stk. 2, 1. pkt.

Valgstyrelserne og de tilfornordnede vælgere ved kommunale og regionale valg vælges af kommunalbestyrelsen blandt vælgerne i kommunen, jf. den kommunale og regionale valglovs § 16, stk. 1 og 2, og § 17, stk. 1. Regionsrådet kan endvidere blandt vælgerne i regionen vælge tilfornordnede vælgere til den fornyede fintælling af regionsrådsvalget, jf. lovens § 17, stk. 2. Hvis man har valgt til kommunale og regionale valg, kan man således vælges som valgstyrelse eller tilfornordnet vælger i den kommune, hvor man har bopæl. Det vil sige, at personer, der på valgdagen til kommunale og regionale valg er fyldt 18 år, har fast bopæl i kommunen henholdsvis regionen, ikke er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6 og derudover enten har dansk indfødsret, er statsborger i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, er statsborger i Island eller Norge eller uden afbrydelse har haft fast bopæl i riget i de sidste 3 år forud for valgdagen, kan vælges som valgstyrelse eller tilfornordnede vælgere.

2.1.2.4. Valgbarhedsattest

Der kan udstedes valgbarhedsattester for danske statsborgere, der ønsker at opstille som kandidat til kommunale valg i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union.

En anmodning om udstedelse af en valgbarhedsattest for en dansk statsborger, der ønsker at opstille som kandidat til kommunale valg i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, skal indgives til social- og indenrigsministeren, jf. den kommunale og regionale valglovs § 108 a, stk. 1.

Der kan ikke udstedes valgbarhedsattester for danske statsborgere, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, jf. den kommunale og regionale valglovs § 108 a, stk. 2. Derimod kan der udstedes valgbarhedsattester til danske statsborgere, der ikke er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, med det indhold, at social- og indenrigsministeren ikke har kendskab til, at den pågældende har fortabt sin valgbarhed til kommunale og regionale råd i Danmark, jf. den kommunale og regionale valglovs § 108 a, stk. 3, 1. pkt.

2.2. Gruppen af personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6

Ved udtræk af Det Centrale Personregister (CPR) den 1. oktober 2015 er der i alt 1.906 personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6. Udtrækket indeholder alle de personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, og som i Det Centrale Personregister er registreret med ophold i Danmark, dvs. enten har fast bopæl i Danmark eller er uden fast opholdssted i Danmark.

Efter værgemålslovens § 5, stk.1, kan der iværksættes værgemål for den, der på grund af sindssygdom, herunder svær demens, eller hæmmet psykisk udvikling eller anden form for alvorligt svækket helbred er ude af stand til at varetage sine anliggender, hvis der er behov for det. Bestemmelsen fastsætter således et retligt kriterium, medicinske kriterier og et behovskriterium for at iværksætte værgemål. Behovskriteriet betyder, at der ikke skal iværksættes værgemål efter værgemålslovens § 5, hvis ikke der er behov for det. Personer, der er under værgemål efter værgemålslovens § 5, har valget til alle landsdækkende valg og folkeafstemninger, såfremt de tillige opfylder de øvrige valgretsbetingelser.

Det følger af værgemålslovens § 6, stk. 1, 1. pkt., at den retlige handleevne i forbindelse med værgemål efter § 5, der omfatter økonomiske forhold, kan fratages, hvis dette er nødvendigt for at hindre, at den pågældende udsætter sin formue, indkomst eller andre økonomiske interesser for fare for at forringes væsentligt, eller for at hindre økonomisk udnyttelse.

Det følger videre af værgemålslovens § 6, stk. 2, at den, der er frataget handleevnen, er umyndig og ikke selv kan forpligte sig ved retshandler eller råde over sin formue, medmindre andet er bestemt.

I de specielle bemærkninger til § 6 i forslaget til værgemålsloven er blandt andet anført følgende om eksempler på personer, der kan antages at høre til den persongruppe, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, jf. Folketingstidende 1994-95, tillæg A, side 2465: ”Det er hensigten, at denne type værgemål især skal anvendes over for de svage, der udviser aktiv adfærd. Hovedeksemplet er sindssyge, som under maniske perioder vil kunne træffe vidtrækkende skadelige økonomiske dispositioner, men der vil også kunne være behov for at fratage de aktive demente, psykisk udviklingshæmmede og skizofrene den retlige handleevne. Formålet med bestemmelsen er ikke kun at undgå, at de pågældende foretager uheldige aktive handlinger, men også at beskytte dem mod andres overtalelse, udnyttelse eller misbrug ved at indskrænke den svages mulighed for selv at disponere.”

Af udtrækket fra Det Centrale Personregister fremgår, at 18 år er den alder, der er flest, der har haft på tidspunktet for fratagelsen af den retlige handleevne. Der er i udtrækket i alt 312 personer, der fik frataget den retlige handleevne, da de var 18 år, dvs. 16,4 pct. af hele persongruppen. Af udtrækket fremgår videre, at den gruppe, der er 60 år eller ældre på tidspunktet for fratagelsen af den retlige handleevne, udgør i alt 286 personer, dvs. 15,0 pct. af den samlede persongruppe.

Det er på baggrund af udtrækket fra Det Centrale Personregister ikke muligt at sige noget om baggrunden for iværksættelsen af værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, og der er ikke lavet undersøgelser eller statistik herom.

Det har derudover ligeledes ikke været muligt at drage klare konklusioner om sammensætningen af den persongruppe, der er frataget den retlige handleevne. Det kan dog antages, at hvor den pågældende har fået frataget den retlige handleevne på tidspunktet, hvor den pågældende ellers ville være blevet myndig, kan dette tyde på, at baggrunden for værgemålet er begrundet i en tidligt opstået og måske medfødt tilstand. Det kan ligeledes med nogen forsigtighed antages, at det for personer, der har fået frataget den retlige handleevne fra og med 60 års alderen, er begrundet i demens eller lignende aldersbetingede sygdomme.

Det er endvidere ikke muligt at vurdere, hvorvidt personerne, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, såfremt de tillige opfylder de øvrige valgretsbestemmelser, rent faktisk vil være i stand til at stemme. Det kan formentlig antages, at persongruppen både omfatter personer, der ikke vil være i stand til at udøve deres valgret ved at afgive stemme, personer, der vil være i stand til at stemme med hjælp, og personer, der vil være i stand til at stemme på sædvanlig vis uden hjælp. For så vidt angår reglerne om hjælp til stemmeafgivningen henvises til afsnit 2.1.1.2. vedrørende Europa-Parlamentsvalg og afsnit 2.1.2.2. vedrørende kommunale og regionale valg.

Social- og Indenrigsministeriet har ydermere overvejet, at det kan betyde et marginalt fald i valgdeltagelsen til kommunale og regionale valg og Europa-Parlamentsvalg, at der gives valgret til personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, hvis det på forhånd kan antages, at en del af persongruppen potentielt rent faktisk ikke vil være i stand til at udøve deres valgret.

Det er ikke muligt at foretage præcise beregninger af, hvor stor en del persongruppen, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, vil udgøre ud af den samlede persongruppe, der har valgret til henholdsvis kommunale og regionale valg og Europa-Parlamentsvalg. Dette skyldes, at antallet af personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, kan ændre sig fra dag til dag i både opad- og nedadgående retning, da der både sker ophævelse af værgemål og iværksættelse af nye værgemål, samt at der naturligvis også er personer, der afgår ved døden. Der er derfor alene tale om et øjebliksbillede. Derudover er det uvist, om de personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, opfylder de øvrige valgretsbestemmelser til kommunale og regionale valg og Europa-Parlamentsvalg.

Persongruppen, der har valgret til kommunale og regionale valg, er ikke fuldstændig sammenfaldende med persongruppen, der har valgret til Europa-Parlamentsvalg. Ved det seneste kommunale og regionale valg den 19. november 2013 var vælgertallet 4.409.251. Såfremt det antages, at persongruppen, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, havde haft valgret til dette valg og også på dette tidspunkt udgjorde i alt 1.906 personer, ville denne persongruppe i alt have udgjort 0,043 pct. af det samlede vælgertal. Ved det seneste Europa-Parlamentsvalg den 25. maj 2014 var vælgertallet 4.141.329. Såfremt det antages, at persongruppen, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, ligeledes havde haft valgret til dette valg og også på dette tidspunkt udgjorde i alt 1.906 personer, ville denne persongruppe i alt have udgjort 0,046 pct. af det samlede vælgertal.

2.3. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser

Grundlæggende demokratiske principper taler for, at kredsen af personer med valgret til et folkevalgt organ er så bred som mulig, medmindre der foreligger modstående hensyn.

Social- og Indenrigsministeriet har på baggrund af ovenstående overvejet, om det vil være hensigtsmæssigt at give valgret til persongruppen, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, til kommunale og regionale valg og Europa-Parlamentsvalg.

Som anført i afsnit 1 er grundloven ikke til hinder for at give valgret til personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, til kommunale og regionale valg og Europa-Parlamentsvalg. Derimod er grundloven til hinder for at give de nævnte personer valgret til folketingsvalg og folkeafstemninger.

Det forhold, at der gives valgret til personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, til kommunale og regionale valg og Europa-Parlamentsvalg, vil føre til forskellige valgretsbetingelser til på den ene side disse valg og på den anden side folketingsvalg og grundlovsumiddelbare folkeafstemninger, hvor det fortsat vil være en betingelse for valgret, at personen ikke er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6.

Efter Social- og Indenrigsministeriets opfattelse behøver dette forhold ikke at blive tillagt afgørende vægt. Der er i forvejen forskellige valgretsbetingelser til de forskellige typer valg. Ved folketingsvalg og folkeafstemninger er det for eksempel en betingelse for valgret, at man har dansk indfødsret, hvorimod det ved kommunale og regionale valg er en betingelse for valgret, at man enten har dansk indfødsret, er statsborger i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, er statsborger i Island eller Norge eller uden afbrydelse har haft fast bopæl i riget i de sidste tre år forud for valgdagen. Ved Europa-Parlamentsvalg skal man for at have valgret til valget i Danmark enten have dansk indfødsret og fast bopæl i Danmark eller i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union eller være statsborger i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union og have fast bopæl i Danmark.

Social- og Indenrigsministeriet har derudover overvejet, om der i forhold til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention er noget til hinder for at give valgret til personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, til kommunale og regionale valg og Europa-Parlamentsvalg uden også at give valgret til denne persongruppe til folketingsvalg og folkeafstemninger.

Justitsministeriet har på forespørgsel herom fra Social- og Indenrigsministeriet den 11. september 2015 oplyst, at det er Justitsministeriets opfattelse, at der i forhold til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention ikke er noget til hinder for at give personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, valgret til kommunale og regionale valg og Europa-Parlamentsvalg, selv om de pågældende ikke samtidig får valgret til folketingsvalg og folkeafstemninger.

Det forhold, at personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, ikke har rådighed over deres egne økonomiske forhold, eller det forhold, at denne persongruppe på grund af sindssygdom, herunder svær demens, eller hæmmet psykisk udvikling eller anden form for alvorligt svækket helbred er ude af stand til at varetage sine anliggender, jf. værgemålslovens § 5, er efter Social- og Indenrigsministeriet ikke en afgørende hindring for at udøve valgretten. Opmærksomheden henledes på, at den, der ikke selv er i stand til at afkrydse stemmesedlen, kun kan modtage hjælp hertil, såfremt den pågældende umiddelbart over for dem, der yder hjælp, utvetydigt kan tilkendegive, på hvilket parti eller hvilken kandidat vælgeren ønsker at stemme. Der henvises til Europa-Parlamentsvalglovens § 25, stk. 1, jf. folketingsvalglovens § 49, stk. 4, og den kommunale og regionale valgløvs § 55, stk. 4.

Social- og Indenrigsministeriet har på baggrund af ovenstående overvejelser fundet det hensigtsmæssigt, at der gives valgret til persongruppen, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, til kommunale og regionale valg og Europa-Parlamentsvalg.

2.4. Lovforslagets indhold

2.4.1. Europa-Parlamentsvalg

2.4.1.1. Valgret

Det foreslås, at personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, og som i øvrigt opfylder valgretsbetingelserne, får valgret til Europa-Parlamentsvalg.

Med forslaget får således enhver valgret, der på valgdagen *enten* har dansk indfødsret, har opnået alderen for valgret til Folketinget og har fast bopæl i Danmark *eller* har dansk indfødsret, har opnået alderen for valgret til Folketinget og har fast bopæl i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union *eller* er statsborger i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, har opnået alderen for valgret til Folketinget og har fast bopæl i Danmark eller er registreret i Udenrigsministeriets protokol.

Med forslaget kan personer, der har dansk indfødsret, har bopæl i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union og har opnået alderen for valgret til Folketinget, vælge, hvorvidt de ønsker at stemme til Europa-Parlamentet i Danmark, hvor de har indfødsret, eller i den medlemsstat, hvor de har bopæl. Personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, vil dermed, under forudsætning af at de øvrige valgretsbetingelser er opfyldt, som enhver anden vælger kunne udøve deres valgret ved at afgive stemme til Europa-Parlamentsvalget i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union.

Ifølge forslaget, hvorefter personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, og som opfylder de øvrige valgretsbetingelser, får valgret til Europa-Parlamentet, vil denne persongruppe således kunne udøve deres valgret som enhver anden vælger. De pågældende vil, såfremt de har behov herfor, kunne forlange hjælp til stemmeafgivningen som enhver anden vælger.

Hjælp til afkrydsning af en stemmeseddel kan dog kun ydes, såfremt den pågældende umiddelbart over for de to personer, der yder hjælp, utvetydigt kan tilkendegive, på hvilken kandidatliste eller hvilken kandidat vælgeren ønsker at stemme, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 25, stk. 1, jf. folketingsvalglovens § 49, stk. 4.

Ifølge forslaget bliver personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, og som opfylder de øvrige valgretsbetingelser, ligeledes *valgbar* til Europa-Parlamentet. Dette følger af Europa-Parlamentsvalglovens § 6, stk. 1, hvorefter personer, der har valgret til Europa-Parlamentet, også er valgbar til Europa-Parlamentet.

Som en konsekvens af, at personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, og som i øvrigt opfylder valgretsbetingelserne til Europa-Parlamentet, får valgret til Europa-Parlamentet, vil den pågældende persongruppe ligeledes kunne vælges som *valgstyrelse* og *tilforordnede vælgere* til Europa-Parlamentsvalg. Ved Europa-Parlamentsvalg vælger kommunalbestyrelsen valgstyrelse og tilforordnede vælgere blandt de vælgere, der har bopæl i kommunen, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 16, stk. 1, 1. pkt., jf. folketingsvalglovens § 29, stk. 1 og 2, og § 30, stk. 1, 2. pkt. Det er alene personer, der er i stand til at varetage valgstyrelsernes og de tilforordnede vælgeres opgaver på en forsvarlig måde, der vil kunne vælges som valgstyrelse og de tilforordnede vælgere.

Ved Europa-Parlamentsvalg vælges for hver opstillingskreds en *valgbestyrelse* blandt den eller de berørte kommunalbestyrelsernes medlemmer, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 16, stk. 1, 1. pkt., jf. folketingsvalglovens § 23, stk. 1, 1. pkt., og stk. 3. Med forslagets § 2, nr. 1, foreslås tillige, at personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, og som opfylder de øvrige valgretsbetingelser, får valgret til kommunale og regionale valg. Som konsekvens heraf vil disse personer, såfremt de er blevet valgt til kommunalbestyrelsen, kunne vælges som medlem til valgbestyrelsen. Det er alene personer, der er i stand til at varetage valgbestyrelsens opgaver på en forsvarlig måde, der vil kunne vælges som medlem af valgbestyrelsen.

Der henvises til afsnit 2.1.1.3. om valgbestyrelsen, valgstyrelse og tilforordnede vælgere ved Europa-Parlamentsvalg.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1-3, med tilhørende bemærkninger.

2.4.1.2. Optagelse på valglisten

Det foreslås, at personer, der får valgret efter lovforslagets § 1, nr. 3, dvs. personer, der har dansk indfødsret, har opnået alderen for valgret til Folketinget og har fast bopæl i Danmark, optages på valglisten efter tilsvarende regler som dem, der gælder for personer, der har valgret efter Europa-Parlamentsvalglovens § 3, stk. 1, nr. 1, dvs. personer, der har valgret til Folketinget. Det betyder, at for udarbejdelse af valglisten og for optagelse på valglisten af personer, der får valgret efter lovforslagets § 1, nr. 3, finder reglerne om valglisten i folketingsvalgloven tilsvarende anvendelse. Det betyder derudover, at der ved tilflytning fra, henholdsvis fraflytning til, Færøerne eller Grønland vil gælde de samme regler som for tilflytning fra, henholdsvis fraflytning til, udlandet.

Der henvises til afsnit 2.1.1.4. om optagelse på valglisten.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 4, med tilhørende bemærkninger.

2.4.1.3. Valgrets- og valgbarhedserklæring

Såfremt en person, der har dansk indfødsret og fast bopæl i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, i forbindelse med en eventuel ansøgning om optagelse på valglisten til Europa-Parlamentsvalget i bopælslandet har afgivet en erklæring om, at pågældende ikke har fortabt valgretten i Danmark, skal social- og indenrigsministeren efter anmodning herom fra den pågældendes bopælsland bekræfte eller afkræfte en sådan erklæring, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 47 a, stk. 1. En sådan erklæring om, at en person ikke har fortabt valgretten i Danmark, vil således også skulle bekræftes af social- og indenrigsministeren for personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, og som opfylder de øvrige valgretsbestemmelser.

Social- og indenrigsministeren kan efter anmodning herom fra en myndighed meddele, at social- og indenrigsministeren ikke har kendskab til, at en person med dansk indfødsret har fortabt sin valgbarhed til Europa-Parlamentet i Danmark, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 47 a, stk. 2. Social- og indenrigsministeren meddeler dette, såfremt den pågældende har fast bopæl i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union og i forbindelse med opstilling til Europa-Parlamentet i bopælslandet har afgivet en erklæring om, at vedkommende ikke har fortabt retten til at opstille til Europa-Parlamentsvalg i Danmark.

Det foreslås med lovforslagets § 1, nr. 7 og 8, at social- og indenrigsministeren ved en sådan anmodning fra en myndighed skal meddele, at social- og indenrigsministeren ikke har kendskab til, at den pågældende har fortabt sin valgbarhed til Europa-Parlamentet i Danmark, såfremt den pågældende person har dansk indfødsret. Dette er en konsekvens af, at personer, der har valgret til Europa-Parlamentet, også er valgbare til Europa-Parlamentet.

Der henvises til afsnit 2.1.1.5. om valgrets- og valgbarhedserklæringer.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 7 og 8, med tilhørende bemærkninger.

2.4.2. Kommunale og regionale valg

2.4.2.1. Valgret

Det foreslås, at personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, og som i øvrigt opfylder valgretsbestemmelserne, får valgret til kommunale og regionale valg.

Med forslaget får således enhver, der på valgdagen er fyldt 18 år, har fast bopæl i kommunen henholdsvis regionen, og derudover enten har dansk indfødsret, er statsborger i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, er statsborger i Island eller Norge eller uden afbrydel-

se har haft fast bopæl i riget i de sidste 3 år forud for valgdagen, jf. § 1, stk. 1. Desuden får enhver med forslaget valgret, der på valgdagen er fyldt 18 år, er statsborger i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union og er registreret i Udenrigsministeriets protokol, jf. den kommunale og regionale valglovs § 1, stk. 2.

Ifølge forslaget, hvorefter personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, og som opfylder de øvrige valgretsbetingelser, får valgret til kommunale og regionale valg, vil denne persongruppe således kunne udøve deres valgret som enhver anden vælger. De pågældende vil, såfremt de har behov herfor, dermed kunne forlange hjælp til stemmeafgivningen som enhver anden vælger.

Hjælp til afkrydsning af en stemmeseddel kan dog kun ydes, såfremt den pågældende umiddelbart over for de to personer, der yder hjælp, utvetydigt kan tilkendegive, på hvilken kandidatliste eller hvilken kandidat vælgeren ønsker at stemme, jf. den kommunale og regionale valglovs § 55, stk. 4.

Ifølge forslaget bliver personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, og som opfylder de øvrige valgretsbetingelser, ligeledes *valgbar* til kommunalbestyrelser og regionsråd. Dette følger af den kommunale og regionale valglovs § 3, hvorefter personer, der har valgret til kommunale og regionale valg, også er valgbar til kommunalbestyrelser og regionsråd.

Som en konsekvens af, at personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, og som i øvrigt opfylder valgretsbetingelserne til Europa-Parlamentet, får valgret til kommunale og regionale valg, vil den pågældende persongruppe ligeledes kunne vælges som *valgstyrere* og *tilforordnede vælgere* til kommunale henholdsvis regionale valg. Ved kommunale og regionale valg vælger kommunalbestyrelsen – og regionsrådet til fornyet fintælling af regionsrådsvalget – valgstyrere og tilforordnede vælgere blandt de vælgere, der har bopæl i kommunen, jf. den kommunale og regionale valglovs § § 16, stk. 1 og 2, og § 17, stk. 1 og 2. Det er alene personer, der er i stand til at varetage valgstyrernes og de tilforordnede vælgers opgaver på en forsvarlig måde, der vil kunne vælges som valgstyrere og de tilforordnede vælgere.

Personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, og som opfylder de øvrige valgretsbetingelser og er blevet valgt som medlem af kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet, kan vælges som medlem af valgbestyrelsen ved kommunale henholdsvis regionale valg, jf. den kommunale og regionale valglovs § 14, stk. 1, sidste pkt.

Det er alene personer, der er i stand til at varetage valgbestyrelsens opgaver på en forsvarlig måde, der vil kunne vælges som medlem af valgbestyrelsen.

Der henvises til afsnit 2.1.2.3. om valgbestyrelsen, valgstyrere og tilforordnede vælgere.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 1, med tilhørende bemærkninger.

2.4.2.2. Valgbarhedsattest

Social- og indenrigsministeren udsteder en valgbarhedsattest for en dansk statsborger, der ønsker at opstille som kandidat til kommunale valg i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, efter anmodning herom fra den pågældende, jf. den kommunale og regionale valglovs § 108 a, stk. 1 og 3.

Det foreslås med lovforslagets § 2, nr. 4 og 6, at social- og indenrigsministeren ved en sådan anmodning fra en dansk statsborger udsteder en valgbarhedsattest med det indhold, at social- og indenrigsministeren ikke har kendskab til, at den pågældende har fortabt sin valgbarhed til kommunale og regionale råd i Danmark. Dette er en konsekvens af, at personer, der har valgret til kommunale og regionale valg, også er valgbar til kommunale og regionale valg.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 4 og 6, med tilhørende bemærkninger.

3. Ligestillingsmæssige konsekvenser

Forslaget er kønsneutralt, da både mænd og kvinder kan komme under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6. Ved udtrækket af Det Centrale Personregister (CPR) den 1. oktober 2015, der er omtalt under afsnit 2.2., er der i alt 1.906 personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6. Blandt disse personer er 1054 mænd og 852 kvinder, dvs. at mændene udgør 55,3 pct. af den samlede persongruppe, mens kvinderne udgør 44,7 pct. Der er således en lille overvægt af mænd blandt de personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, og som dermed vil blive omfattet af forslaget.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige af betydning.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Det følger af artikel 8 i Akt af 8. oktober 1976 med senere ændringer om almindelige direkte valg af medlemmerne af Europa-Parlamentet, at med forbehold af forskrifterne i denne akt er valgproceduren undergivet hver medlemsstats nationale forskrifter. Disse nationale forskrifter, der eventuelt kan tage hensyn til særlige forhold i medlemsstaterne, må ikke generelt berøre valgmetodens forholdstalskarakter. Bestemmelsen indebærer, at regler om for eksempel valgret, herunder aldersbetingelser, fastsættes nationalt.

Lovforslaget har indvirkning på den kreds af stemmeberettigede, der følger af Rådets direktiv 93/109/EF af 6. december 1993 med senere ændringer om fastsættelse af de nærmere regler for valgret og valgbarhed ved valg til Europa-Parlamentet for unionsborgere, der har bopæl i en medlemsstat, hvor de ikke er statsborgere, EF-Tidende 1993, nr. L 329, s. 34, samt Rådets direktiv 94/80/EF af 19. december 1994 med senere ændringer om fastsættelse af de nærmere regler for valgret og valgbarhed ved kommunale valg for unionsborgere, der har bopæl i en medlemsstat, hvor de ikke er statsborgere, EF-Tidende 1994, nr. L 368, s. 38.

Ingen af direktiverne indeholder bestemmelser, der specifikt omtaler fratagelsen af valgretten for personer, der er under værgemål, men henviser blot til, at unionsborgere, der opfylder de betingelser for valgret og valgbarhed, der i henhold til bopælslandets lovgivning kræves opfyldt af landets egne statsborgere, har valgret og er valgbare.

Justitsministeriet har på forespørgsel herom fra Social- og Indenrigsministeriet den 11. september 2015 oplyst, at det er Justitsministeriets opfattelse, at der i forhold til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention ikke er noget til hinder for at give personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, valgret til kommunale og regionale valg og Europa-Parlamentsvalg, selv om de pågældende ikke samtidig får valgret til folketingsvalg og folkeafstemninger.

Lovforslaget giver således ikke anledning til EU-retlige spørgsmål.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Advokatrådet, Alzheimerforeningen, Dansk Arbejdsgiverforening, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Danske Seniorer, Danske Ældreråd, Dansk Industri, Dansk Ungdoms

Fællesråd (DUF), Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Det Centrale Handicapråd, Domstolsstyrelsen, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Institut for Menneskerettigheder, KL, Landsorganisationen i Danmark (LO), Sjældne Diagnoser, Statsforvaltningen, ULF Udviklingshæmmedes Landsforbund, Vestre Landsret, Ældreforum, Ældremobiliseringen, Ældre sagen, Østre Landsret.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Ligestillingsmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen af betydning	Ingen af betydning
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	<p>Det følger af artikel 8 i Akt om almindelige direkte valg af medlemmerne af Europa-Parlamentet, at med forbehold af forskrifterne i denne akt er valgproceduren undergivet hver medlemsstats nationale forskrifter. Bestemmelsen indebærer, at regler om for eksempel valgret, herunder aldersbetingelser, fastsættes nationalt.</p> <p>Lovforslaget har indvirkning på den kreds af stemmeberettigede, der følger af Rådets direktiv om fastsættelse af de nærmere regler for valgret og valgbarhed ved valg til Europa-Parlamentet for unionsborgere, der har bopæl i en medlemsstat, hvor de ikke er statsborgere, samt Rådets direktiv om fastsættelse af de nærmere regler for valgret og valgbarhed ved kommunale valg for unionsborgere, der har bopæl i en medlemsstat, hvor de ikke er statsborgere.</p> <p>Ingen af direktiverne indeholder bestemmelser, der specifikt omtaler fratagelsen af valgretten for personer, der er under værgemål, men henviser blot til, at unionsborgere, der opfylder de betingelser for valgret og valgbarhed, der i henhold til bopælslandets lovgivning kræves opfyldt af landets egne statsborgere, har valgret og er valgbar.</p> <p>Lovforslaget giver således ikke anledning til EU-retlige spørgsmål.</p>	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1 og 2

Med den foreslåede ændring af Europa-Parlamentsvalglovens § 3, stk. 1, nr. 2 og 3, udvides kredsen af stemmeberettigede ved valg til Europa-Parlamentet til også at omfatte personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, og som opfylder de øvrige valgretsbetingelser efter Europa-Parlamentsvalglovens § 3, stk. 1, nr. 2 og 3, dvs. at man enten har dansk indfødsret, har opnået alderen for valgret til Folketinget og har fast bopæl i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, (nr. 2) eller at man er statsborger i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, har opnået alderen for valgret til Folketinget og har fast bopæl i Danmark eller er registreret i Udenrigsministeriets protokol (nr. 3).

Ændringen af bestemmelsen indebærer endvidere, at personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, og som opfylder de øvrige valgretsbetingelser efter Europa-Parlamentsvalglovens § 3, stk. 1, nr. 2 og 3, ligeledes bliver valgbare til Europa-Parlamentet, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 6, stk. 1. Efter denne bestemmelse er enhver, der har valgret til Europa-Parlamentet, også valgbar til Europa-Parlamentet.

Den foreslåede ændring omfatter alene personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6. Personer, der alene er under værgemål efter værgemålslovens § 5 eller under samværgemål efter værgemålslovens § 7, har allerede efter de gældende regler valgret, såfremt de opfylder de almindelige valgretsbetingelser.

Til nr. 3

Med forslaget indsættes et nyt nr. i Europa-Parlamentsvalglovens § 3, stk. 1, der udvider kredsen af stemmeberettigede ved valg til Europa-Parlamentet til også at omfatte personer, der har dansk indfødsret, har opnået alderen for valgret til Folketinget og har fast bopæl i Danmark, men som ikke er omfattet af Europa-Parlamentsvalglovens § 3, stk. 1, nr. 1, hvorefter enhver, der har valgret til Folketinget, også har valgret til Europa-Parlamentet. De personer, der er omfattet af lovforslagets § 1, nr. 3, er således personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, og som opfylder de øvrige betingelser for valgret til folketingsvalg, der afholdes i Danmark, dvs. har dansk indfødsret, har opnået alderen for valgret til Folketinget og har fast bopæl i Danmark.

Udvidelsen af kredsen af stemmeberettigede indebærer, at personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, og som opfylder de øvrige betingelser for valgret til folketingsvalg, der afholdes i Danmark, ligeledes bliver valgbare til Europa-Parlamentet, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 6, stk. 1.

Den foreslåede ændring omfatter alene personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6. Personer, der alene er under værgemål efter værgemålslovens § 5 eller under samværgemål efter værgemålslovens § 7, har allerede efter de gældende regler valgret, såfremt de opfylder de almindelige valgretsbetingelser.

Til nr. 4

Det foreslås, at personer, der får valgret efter lovforslagets § 1, nr. 3, optages på valglisten til Europa-Parlamentsvalg på samme måde som personer, der har valgret efter Europa-Parlamentsvalglovens § 3, stk. 1, nr. 1, dvs. personer, der har valgret til Folketinget. Med udtrykket ”efter tilsvarende regler som dem, der gælder for personer, der har valgret efter § 3, stk. 1, nr. 1,” sigtes til Europa-Parlamentsvalglovens § 14, stk. 2. Ifølge Europa-Parlamentsvalglovens § 14, stk. 2, 1. pkt., finder reglerne om valglisten i folketingsvalgloven tilsvarende anvendelse ved udarbejdelse af valglisten og ved optagelse på valglisten af personer, der har valgret efter Europa-Parlamentsvalglovens § 3, stk. 1, nr. 1, dvs. personer, der har valgret til Folketinget.

Ved tilflytning fra, henholdsvis fraflytning til, Færøerne eller Grønland gælder dog samme regler som for tilflytning fra, henholdsvis fraflytning til, udlandet, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 14, stk. 2, 2. pkt.

Dette indebærer blandt andet, at personer, der får valgret efter lovforslagets § 1, nr. 3, skal optages på valglisten i den kommune, hvor de er bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR), jf. folketingsvalglovens § 15. Personer, der senest 15.-dagen før valgdagen er flyttet til kommunen, og som senest denne dag har anmeldt flytningen til tilflytningskommunen, skal optages på valglisten i tilflytningskommunen, jf. folketingsvalglovens § 18, stk. 2, 1. pkt. Personer, der senest 7.-dagen før valgdagen er flyttet til kommunen fra udlandet, herunder Færøerne og Grønland, og som senest denne dag har anmeldt flytningen til tilflytningskommunen, skal optages på valglisten i tilflytningskommunen, jf. folketingsvalglovens § 18, stk. 6, 1. pkt.

Til nr. 5

Der er tale om en konsekvensændring i forhold til lovforslagets § 1, nr. 4, hvorved der indsættes et nyt stk. 4 i Europa-Parlamentsvalglovens § 14, således at § 14, stk. 4, bliver til § 14, stk. 5.

Til nr. 6

Der er tale om en konsekvensændring i forhold til lovforslagets § 1, nr. 7, hvorved stk. 3 i Europa-Parlamentsvalglovens § 47 a ophæves, således at § 47 a, stk. 4, bliver til § 47 a, stk. 3.

Til nr. 7 og 8

Det følger af Europa-Parlamentsvalglovens § 47 a, stk. 2, 1. pkt., at såfremt en person, der har dansk indfødsret og fast bopæl i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, i forbindelse med opstilling til Europa-Parlamentsvalget i bopælslandet har afgivet en erklæring om, at vedkommende ikke har fortabt retten til at opstille til Europa-Parlamentsvalg i Danmark, giver social- og indenrigsministeren efter anmodning fra vedkommende myndighed i bopælslandet oplysning om den pågældendes valgbarhed til Europa-Parlamentet i Danmark.

Med lovforslagets § 1, nr. 7, ophæves Europa-Parlamentsvalglovens § 47 a, stk. 3, hvoraf følger, at social- og indenrigsministeren efter anmodning meddeler vedkommende myndighed i bopælslandet, at en person med dansk indfødsret, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, ikke er valgbar til Europa-Parlamentet i Danmark. Ophævelsen af bestemmelsen i Europa-Parlamentsvalglovens § 47 a, stk. 3, er en følger-virkning af, at personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, og som opfylder de øvrige valgrets-betingelser efter Europa-Parlamentsvalglovens § 3, stk. 1, nr. 2, dvs. har dansk indfødsret, har opnået alderen for valgret til Folketinget og har fast bopæl i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, med lovforslagets § 1, nr. 1, får valgret og bliver valgbar til Europa-Parlamentet i Danmark.

Med lovforslagets § 1, nr. 8, ændres Europa-Parlamentsvalglovens § 47 a, stk. 4, der med forslaget bliver til § 47 a, stk. 3, hvilket indebærer, at social- og indenrigsministeren efter anmodning meddeler vedkommende myndighed i bopælslandet, at social- og indenrigsministeren ikke har kendskab til, at den pågældende har fortabt sin valgbarhed til Europa-Parlamentet i Danmark, såfremt den pågældende person har dansk indfødsret og fast bopæl i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union samt i forbindelse med opstilling til Europa-Parlamentsvalget i bopælslandet har afgivet en erklæring om, at vedkommende ikke har fortabt retten til at opstille til Europa-Parlamentsvalg i Danmark. Dette er en følger-virkning af, at personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, og som opfylder de øvrige valgrets-betingelser efter Europa-Parlamentsvalglovens § 3, stk. 1, nr. 2, dvs. har dansk indfødsret, har opnået alderen for valgret til Folketinget og har fast bopæl i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, med lovforslagets § 1, nr. 1, får valgret og bliver valgbar til Europa-Parlamentet i Danmark.

Til § 2

Til nr. 1

Med forslaget ophæves den kommunale og regionale valglovs § 1, stk. 3, hvorefter personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, ikke har valgret til kommunale og regionale valg. Kredsen af stemmeberettigede ved kommu-

nale og regionale valg udvides således til også at omfatte personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, og som opfylder de øvrige valgretsbetingelser. De øvrige valgretsbetingelser er, at man på valgdagen skal være fyldt 18 år, have fast bopæl i kommunen henholdsvis regionen og herudover enten have dansk indfødsret, være statsborger i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, være statsborger i Island eller Norge eller uden afbrydelse have haft fast bopæl i riget i de sidste tre år forud for valgdagen, jf. den kommunale og regionale valglovs § 1, stk. 1. Derudover har personer, der på valgdagen er fyldt 18 år, er statsborger i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union og er registreret i Udenrigsministeriets protokol, også valgret til kommunale og regionale valg, jf. den kommunale og regionale valglovs § 1, stk. 2.

Ophævelsen af den kommunale og regionale valglovs § 1, stk. 3, indebærer endvidere, at personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, og som opfylder de øvrige valgretsbetingelser, ligeledes bliver valgbar til kommunalbestyrelser og regionsråd, jf. den kommunale og regionale valglovs § 3. Efter denne bestemmelse er enhver, der har valgret til kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet, også valgbar til kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet.

Den foreslåede ændring omfatter alene personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6. Personer, der alene er under værgemål efter værgemålslovens § 5 eller under samværgemål efter værgemålslovens § 7, har allerede efter de gældende regler valgret, såfremt de opfylder de almindelige valgretsbetingelser.

Til nr. 2

Med forslaget ændres den kommunale og regionale valglovs § 12, stk. 2, således at kommunalbestyrelsen ikke skal berigtige valglisten, hvis kommunen modtager meddelelse om iværksættelse eller ophævelse af værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6 for en vælger. Dette er en følgevirkning af, at lovforslagets § 2, nr. 1, ophæver den kommunale og regionale valglovs § 1, stk. 3, hvorefter personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, ikke har valgret til kommunale og regionale valg.

Til nr. 3 og 5

Der er alene tale om redaktionelle ændringer, der ændrer lovteksterne i § 108 a, stk. 1 og 3, til den autoriserede sprogbrug (dansk indfødsret), som benyttes i grundloven og lov om dansk indfødsret (lovbekendtgørelse nr. 422 af 7. juni 2004).

Til nr. 4

Det følger af den kommunale og regionale valglovs § 108 a, stk. 1, at en anmodning om udstedelse af valgbarhedsattest for en person med dansk indfødsret, der ønsker at opstille som kandidat til kommunale valg i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, skal indgives til social- og indenrigsministeren.

Med lovforslagets § 2, nr. 3, ophæves den kommunale og regionale valglovs § 108 a, stk. 2, hvoraf følger, at der ikke kan udstedes valgbarhedsattest for en person med dansk indfødsret, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6. Dette er en følgevirkning af, at personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, og som opfylder de øvrige valgretsbetingelser, med lovforslagets § 2, nr. 1, får valgret og bliver valgbar til kommunale og regionale valg. Der vil derfor skulle udstedes valgbarhedsattest for denne persongruppe i overensstemmelse med de almindelige regler i den kommunale og regionale valglovs § 108 a, stk. 3, der med forslaget bliver stk. 2, jf. lovforslagets § 2, nr. 4.

Til nr. 6

Den foreslåede ændring i den kommunale og regionale valglovs § 108 a, stk. 3, der med forslaget bliver til § 108 a, stk. 2, medfører, at der også kan udstedes valgbarhedsattest for en person med dansk indfødsret, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter

værgemålslovens § 6. Dette er en følger virkning af, at lovforslagets § 2, nr. 1, ophæver den kommunale og regionale valglovs § 1, stk. 3, hvorefter personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6 ikke har valget til kommunale og regionale valg. Personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, og som opfylder de øvrige valgrets betingelser, får med lovforslagets § 2, nr. 1, valget og bliver valgbare til kommunale og regionale valg.

Til § 3

Bestemmelsen fastsætter lovens ikrafttrædelsestidspunkt til den 1. juli 2016.

Det følger heraf, at lovforslagets § 1 får virkning fra og med Europa-Parlamentsvalget i 2019, og at lovforslagets § 2 får virkning fra og med det kommunale og regionale valg i 2017.

Lovforslaget får fra og med Europa-Parlamentsvalget i 2019 og det kommunale og regionale valg i 2017 også virkning for personer, der ved lovens ikrafttrædelsestidspunkt var og som stadig er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6 på valgdagen.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	<p style="text-align: center;">§ 1</p> <p>I lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet, jf. lovbekendtgørelse nr. 368 af 10. april 2014, som ændret ved § 2 i lov nr. 312 af 29. marts 2014 og § 2 i lov nr. [...] af [...], foretages følgende ændringer:</p>
<p>§ 3. Valgret til Europa-Parlamentet har enhver, der på valgdagen</p> <p>1) har valgret til Folketinget eller</p> <p>2) har dansk indfødsret, har opnået alderen for valgret til Folketinget og har fast bopæl i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, medmindre vedkommende er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. værgemålslovens § 6, eller</p> <p>3) er statsborger i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, har opnået alderen for valgret til Folketinget og har fast bopæl i Danmark eller er registreret i Udenrigsministeriets protokol, medmindre vedkommende er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. værgemålslovens § 6.</p> <p><i>Stk. 2.</i> (udelades)</p>	<p>1. I § 3, <i>stk. 1, nr. 2</i>, udgår », medmindre vedkommende er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. værgemålslovens § 6.«</p> <p>2. I § 3, <i>stk. 1, nr. 3</i>, udgår », medmindre vedkommende er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. værgemålslovens § 6.«, og i stedet indsættes: »eller«.</p> <p>3. I § 3, <i>stk. 1</i>, indsættes efter nr. 3 som nyt nr.: »4) uden at være omfattet af nr. 1 har dansk indfødsret, har opnået alderen for valgret til Folketinget og har fast bopæl i Danmark.«</p>
<p>§ 14. (udelades)</p> <p><i>Stk. 2.</i> For udarbejdelse af valglisten og for optagelse på denne liste af personer, der har valgret efter § 3, <i>stk. 1, nr. 1</i>, finder reglerne om valglisten i lov om valg til Folketinget tilsvarende anvendelse. For tilflytning fra, henholdsvis fraflytning til, Færøerne eller Grønland gælder dog samme regler som for tilflytning fra, henholdsvis fraflytning til, udlandet.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Personer, der har valgret efter § 3, <i>stk. 1, nr. 2</i>, og som ikke optages på valglisten efter <i>stk. 2</i>, optages efter anmodning på en særlig valgliste i Københavns Kommune. Økonomi- og indenrigsministeren kan fastsætte nærmere regler om optagelse på listen og om listens udarbejdelse.</p> <p><i>Stk. 4.</i> (udelades)</p> <p><i>Stk. 5.</i> Økonomi- og indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om slettelse af valglisten efter <i>stk. 4</i>.</p>	<p>4. I § 14 indsættes efter <i>stk. 3</i> som nyt stykke: »<i>Stk. 4.</i> Personer, der har valgret efter § 3, <i>stk. 1, nr. 4</i>, optages på valglisten efter tilsvarende regler som dem, der gælder for personer, der har valgret efter § 3, <i>stk. 1, nr. 1</i>.« <i>Stk. 4</i> og <i>5</i> bliver herefter <i>stk. 5</i> og <i>6</i>.</p> <p>5. I § 14, <i>stk. 5</i>, der bliver <i>stk. 6</i>, ændres »<i>stk. 4</i>« til »<i>stk. 5</i>«.</p>
<p>§ 47 a. (udelades)</p> <p><i>Stk. 2.</i> Har en person med dansk indfødsret, der har fast bopæl i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, i forbindelse med opstilling til Europa-Parlamentsvalget i bopælslandet afgivet en erklæring om, at vedkommende ikke har fortabt retten til at opstille til Europa-Parlamentsvalg i Danmark, giver økonomi- og indenrigsministeren efter anmodning fra vedkommende myndighed i bopælslandet oplysning om den pågældendes valgbarhed til Europa-Parlamentet i Danmark, jf. <i>stk. 3</i> og <i>4</i>. Oplysning gives til vedkommende myndighed i bopælslandet inden for 5 arbejdsdage efter modtagelsen af anmodningen eller, hvis det er muligt og vedkommende myndighed i bopælslandet har anmodet herom, inden for en kortere tidsfrist.</p>	<p>6. I § 47 a, <i>stk. 2, 1. pkt.</i>, udgår »og 4«.</p> <p>7. I § 47 a ophæves <i>stk. 3</i>. <i>Stk. 4</i> bliver herefter <i>stk. 3</i>.</p>

<p><i>Stk. 3.</i> Er den pågældende person med dansk indfødsret under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. § 6 i værgemålsloven, meddeler økonomi- og indenrigsministeren vedkommende myndighed i bopælslandet, at den pågældende ikke er valgbar til Europa-Parlamentet i Danmark.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Er den pågældende person med dansk indfødsret ikke under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. § 6 i værgemålsloven, meddeler økonomi- og indenrigsministeren vedkommende myndighed i bopælslandet, at økonomi- og indenrigsministeren ikke har kendskab til, at den pågældende har fortabt sin valgbarhed til Europa-Parlamentet i Danmark. Har Folketinget tidligere truffet afgørelse om, at den pågældende ikke er valgbar til Europa-Parlamentet, jf. § 6, stk. 2, giver økonomi- og indenrigsministeren meddelelse herom til vedkommende myndighed i bopælslandet.</p>	<p>8. I § 47 a, stk. 4, der bliver stk. 3, udgår i 1. pkt. »Er den pågældende person med dansk indfødsret ikke under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. § 6 i værgemålsloven«, og i stedet indsættes: »Har den pågældende person dansk indfødsret«.</p>
	<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p>I lov om kommunale og regionale valg, jf. lovbestemt nr. 363 af 2. april 2014, som ændret ved § 3 i lov nr. [...] af [...], foretages følgende ændringer:</p>
<p>§ 1. Valgret til kommunalbestyrelsen og regionsrådet har enhver, der på valgdagen er fyldt 18 år, har fast bopæl i kommunen henholdsvis regionen, og som herudover enten</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) har dansk indfødsret, 2) er statsborger i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, 3) er statsborger i Island eller Norge eller 4) uden afbrydelse har haft fast bopæl i riget i de sidste 3 år forud for valgdagen. <p><i>Stk. 2.</i> Valgret til kommunalbestyrelsen og regionsrådet har endvidere enhver, der på valgdagen er fyldt 18 år, er statsborger i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union og er registreret i Udenrigsministeriets protokol.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Den, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. værgemålslovens § 6, har ikke valgret.</p> <p><i>Stk. 4.</i> (udelades)</p>	<p>1. I § 1 ophæves stk. 3. Stk. 4 bliver herefter stk. 3.</p>
<p>§ 12. (udelades)</p> <p><i>Stk. 2.</i> Kommunalbestyrelsen skal endvidere til og med valgdagen berigtige valglisten, hvis kommunen modtager meddelelse om flytning fra kommunen, dødsfald, iværksættelse eller ophævelse af værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. værgemålslovens § 6, eller erhvervelse henholdsvis fortabelse af dansk indfødsret. Er en vælger flyttet til en anden kommune inden for samme region, og optages vælgeren ikke på valglisten i denne kommune, jf. § 8, stk. 2 og 3, anføres det i valglisten, at vælgeren alene er berettiget til at afgive stemme til regionsrådsvalget.</p>	<p>2. I § 12, stk. 2, 1. pkt., udgår », iværksættelse eller ophævelse af værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. værgemålslovens § 6,«.</p>
<p>§ 108 a. Anmodning om udstedelse af en valgbarhedsattest for en dansk statsborger, der ønsker at opstille som kandidat til kommunale valg i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, skal indgives til økonomi- og indenrigsministeren.</p> <p><i>Stk. 2.</i> For en dansk statsborger, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. værgemålslovens § 6, kan der ikke udstedes valgbarhedsattest.</p> <p><i>Stk. 3.</i> For en dansk statsborger, der ikke er under</p>	<p>3. I § 108 a, stk. 1, ændres »dansk statsborger« til: »person med dansk indfødsret«.</p> <p>4. I § 108 a ophæves stk. 2. Stk. 3 bliver herefter stk. 2.</p> <p>5. I § 108 a, stk. 3, 1. pkt., der bliver stk. 2, 1. pkt., ændres »dansk statsborger« til: »person med dansk</p>

<p>værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. værgemålslovens § 6, kan udstedes valgbarhedsattest med det indhold, at økonomi- og indenrigsministeren ikke har kendskab til, at den pågældende har fortabt sin valgbarhed til kommunale og regionale råd i Danmark. Hvis Valgbarhedsnævnet i indeværende valgperiode har truffet afgørelse om, at den pågældende ikke er valgbar til kommunale og regionale råd, jf. § 4, skal oplysning herom påføres valgbarhedsattesten tillige med oplysning om, hvornår forældelsesfristen for, at den pågældende strafbare handling kan medføre tab af valgbarhed til kommunale og regionale råd, udløber, jf. § 4, stk. 2.</p>	<p>indfødsret«.</p> <p>6. I § 108 a, stk. 3, der bliver stk. 2, udgår i 1. pkt. », der ikke er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. værgemålslovens § 6,«.</p>
	<p style="text-align: center;">§ 3</p> <p>Loven træder i kraft den 1. juli 2016.</p>